

Test Booklet No.

प्रश्नपत्रिका क्र.

M

Paper-III PSYCHOLOGY

Signature and Name of Invigilator

Seat No.

--	--	--	--	--	--

(In figures as in Admit Card)

1. (Signature)

(Name)

Seat No.

(In words)

2. (Signature)

(Name)

OMR Sheet No.

--	--	--	--	--	--

(To be filled by the Candidate)

AUG - 13315

Time Allowed : 2½ Hours]

[Maximum Marks : 150

Number of Pages in this Booklet : 48

Number of Questions in this Booklet : 75

Instructions for the Candidates

- Write your Seat No. and OMR Sheet No. in the space provided on the top of this page.
- This paper consists of 75 objective type questions. Each question will carry two marks. All questions of Paper-III will be compulsory, covering entire syllabus (including all electives, without options).
- At the commencement of examination, the question booklet will be given to the student. In the first 5 minutes, you are requested to open the booklet and compulsorily examine it as follows :
 - To have access to the Question Booklet, tear off the paper seal on the edge of this cover page. Do not accept a booklet without sticker-seal or open booklet.
 - Tally the number of pages and number of questions in the booklet with the information printed on the cover page. Faulty booklets due to missing pages/questions or questions repeated or not in serial order or any other discrepancy should not be accepted and correct booklet should be obtained from the invigilator within the period of 5 minutes. Afterwards, neither the Question Booklet will be replaced nor any extra time will be given. The same may please be noted.**
 - After this verification is over, the OMR Sheet Number should be entered on this Test Booklet.
- Each question has four alternative responses marked (A), (B), (C) and (D). You have to darken the circle as indicated below on the correct response against each item.
Example : where (C) is the correct response.

(A)	(B)	(C)	(D)
☐	☐	☒	☐
- Your responses to the items are to be indicated in the **OMR Sheet given inside the Booklet only**. If you mark at any place other than in the circle in the OMR Sheet, it will not be evaluated.
- Read instructions given inside carefully.
- Rough Work is to be done at the end of this booklet.
- If you write your Name, Seat Number, Phone Number or put any mark on any part of the OMR Sheet, except for the space allotted for the relevant entries, which may disclose your identity, or use abusive language or employ any other unfair means, you will render yourself liable to disqualification.
- You have to return original OMR Sheet to the invigilator at the end of the examination compulsorily and must not carry it with you outside the Examination Hall. You are, however, allowed to carry the Test Booklet and duplicate copy of OMR Sheet on conclusion of examination.
- Use only Blue/Black Ball point pen.**
- Use of any calculator or log table, etc., is prohibited.**
- There is no negative marking for incorrect answers.**

विद्यार्थ्यांसाठी महत्वाच्या सूचना

- परिक्षार्थींनी आपला आसन क्रमांक या पृष्ठावरील वरच्या कोपऱ्यात लिहावा. तसेच आपणांस दिलेल्या उत्तरपत्रिकेचा क्रमांक त्याखाली लिहावा.
- सदर प्रश्नपत्रिकेत 75 बहुपर्यायी प्रश्न आहेत. प्रत्येक प्रश्नास दोन गुण आहेत. या प्रश्नपत्रिकेतील सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे. सदरचे प्रश्न हे या विषयाच्या संपूर्ण अभ्यासक्रमावर आधारित आहेत.
- परीक्षा सुरु झाल्यावर विद्यार्थ्यांना प्रश्नपत्रिका दिली जाईल. सुरुवातीच्या 5 मिनीटांमध्ये आपण सदर प्रश्नपत्रिका उघडून खालील बाबी अवश्य तपासून घ्याव्यात.
 - प्रश्नपत्रिका उघडण्यासाठी प्रश्नपत्रिकेवर लावलेले सील उघडावे. सील नसलेली किंवा सील उघडलेली प्रश्नपत्रिका स्विकारू नये.
 - पहिल्या पृष्ठावर नमूद केल्याप्रमाणे प्रश्नपत्रिकेची एकूण पृष्ठे तसेच प्रश्नपत्रिकेतील एकूण प्रश्नांची संख्या पडताळून घ्यावी. पृष्ठे कमी असलेली/कमी प्रश्न असलेली/प्रश्नांचा चूकीचा क्रम असलेली किंवा इतर त्रुटी असलेली सदोष प्रश्नपत्रिका सुरुवातीच्या 5 मिनिटातच पर्यवेक्षकाला परत देऊन दुसरी प्रश्नपत्रिका मागवून घ्यावी. त्यानंतर प्रश्नपत्रिका बदलून मिळणार नाही तसेच वेळही वाढवून मिळणार नाही याची कृपया विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
 - वरीलप्रमाणे सर्व पडताळून पहिल्यानंतरच प्रश्नपत्रिकेवर ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेचा नंबर लिहावा.
- प्रत्येक प्रश्नासाठी (A), (B), (C) आणि (D) अशी चार विकल्प उत्तरे दिली आहेत. त्यातील योग्य उत्तराचा रकाना खाली दर्शविल्याप्रमाणे ठळकपणे काळ्या/निळ्या करावा.
उदा. : जर (C) हे योग्य उत्तर असेल तर

(A)	(B)	(C)	(D)
☐	☐	☒	☐
- या प्रश्नपत्रिकेतील प्रश्नांची उत्तरे ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेतच दर्शवावीत. इतर ठिकाणी लिहीलेली उत्तरे तपासली जाणार नाहीत.
- आत दिलेल्या सूचना काळजीपूर्वक वाचाव्यात.
- प्रश्नपत्रिकेच्या शेवटी जोडलेल्या कोऱ्या पानावरच कच्चे काम करावे.
- जर आपण ओ.एम.आर. वर नमूद केलेल्या ठिकाणा व्यतिरिक्त इतर कोठेही नाव, आसन क्रमांक, फोन नंबर किंवा ओळख पटेल अशी कोणतीही खूण केलेली आढळून आल्यास अथवा असभ्य भाषेचा वापर किंवा इतर गैरमागीचा अवलंब केल्यास विद्यार्थ्यांना परीक्षेस अपात्र ठरविण्यात येईल.
- परीक्षा संपल्यानंतर विद्यार्थ्यांनी मूळ ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिका पर्यवेक्षकांकडे परत करणे आवश्यक आहे. तथापी प्रश्नपत्रिका व ओ.एम.आर. उत्तरपत्रिकेची द्वितीय प्रत आपल्याबरोबर नेण्यास विद्यार्थ्यांना परवानगी आहे.
- फक्त निळ्या किंवा काळ्या बॉल पेनचाच वापर करावा.**
- कॅल्क्युलेटर किंवा लॉग टेबल वापरण्यास परवानगी नाही.**
- चुकीच्या उत्तरासाठी गुण कपात केली जाणार नाही.**

AUG - 13315/III

PSYCHOLOGY

Paper III

मानसशास्त्र

प्रश्नपत्रिका III

Time Allowed : 2½ Hours]

[Maximum Marks : 150

Note : This Question Paper contains **Seventy Five (75)** multiple choice questions, each question carries **Two (2)** marks. Attempt *All* questions.

सूचना : या प्रश्नपत्रिकेत एकूण **पचहत्तर (75)** बहुपर्यायी प्रश्न दिलेले आहेत. प्रत्येक प्रश्नाला **दोन (2)** गुण आहेत. **सर्व** प्रश्न सोडवा.

<p>1. The concept of 'unconditional positive regard' is emphasised in</p> <p>(A) Person-centered therapy</p> <p>(B) Behaviour therapy</p> <p>(C) Psychodynamic therapy</p> <p>(D) Rational emotive therapy</p> <p>2. Language differences between the males and females may not be just the product of genetics, but also of the environment. According to the proponents of this views, what could be the cause of females having relatively better language skills compared to males ?</p> <p>(A) Brains of males and females are different</p> <p>(B) Males are not equipped to learn language at the same pace as are females</p> <p>(C) Females receive more encouragement for verbal skills than do males</p> <p>(D) Females listen to language more intently when in the womb</p>	<p>1. 'विनाअट सकारात्मक स्वीकार' या संकल्पनेवर पुढीलपैकी कशामध्ये भर दिला आहे ?</p> <p>(A) व्यक्ती-केंद्री उपचार पद्धती</p> <p>(B) वर्तनोवादी उपचार पद्धती</p> <p>(C) मनोगतिक उपचार पद्धती</p> <p>(D) तर्कसंगत भावनिक उपचार पद्धती</p> <p>2. स्त्री आणि पुरुषांमधील भाषा भिन्नता केवळ अनुवंशीक नसून परीवेशीय घटकांचा तो एक परिपाक आहे. या दृष्टीकोणाच्या समर्थकांनुसार पुरुषांच्या तुलनेने स्त्रीयाच्या ठिकाणी भाषिक कौशल्य सापेक्षतः चांगल्या प्रकारचे असते याचे कारण काय असू शकेल ?</p> <p>(A) स्त्री आणि पुरुष यांचे मेंदू वेगवेगळे आहेत</p> <p>(B) भाषा शिकण्यासाठी जितकी क्षमता स्त्रियांमध्ये असते तितकी क्षमता पुरुषांमध्ये नसते</p> <p>(C) पुरुषांच्या तुलनेने स्त्रियांना शाब्दीक कौशल्य शिकण्यासाठी अधिक प्रोत्साहन मिळते</p> <p>(D) गर्भाशयात असतानाच स्त्रिया भाषेकडे अधिक लक्ष देतात</p>
---	---

3. After believing that she could be the topper in the class, Manisha became the topper. She considered that 'to be a topper' is of unique achievement in academics. This is best explained by :

- (A) Social cognitive theory of learning
- (B) Theory of internal locus of control
- (C) Theory of vicarious learning
- (D) Active learning theory of Vigotsky

4. According to Fiedler's theory, relationship oriented leader will be effective under the conditions, where :

- (A) good member relations, structured task and low position power is there
- (B) poor member relations, structured task and high position power is there
- (C) good member relations, unstructured task and low position power is there
- (D) poor member relations, unstructured task, and low position power is there

3. वर्गामध्ये आपणा सर्वप्रथम येऊ असा आत्मविश्वास निर्माण झाल्यावर मनीषा सर्वप्रथम आली. 'सर्वप्रथम येणे' ही शिक्षणातील महत्त्वपूर्ण उपलब्धी आहे असे तिने मानले. हे याचे पुढीलपैकी कशाद्वारे योग्य स्पष्टीकरण मिळते ?

- (A) अध्ययनाचा सामाजिक बोधनिक सिद्धांत
- (B) आंतरिक नियंत्रणाचा सिद्धांत
- (C) पर्यायी अध्ययनाचा सिद्धांत
- (D) वायगोटस्कीचा सक्रिय अध्ययन सिद्धांत

4. फिड्लरच्या उपपत्तीनुसार संबंधअभिमुख नेता या परिस्थितीमध्ये परिणामकारक ठरतो :

- (A) चांगले सहकारी संबंध, संरचित कार्य व कमी स्थानबल असलेल्या ठिकाणी
- (B) वाईट सहकारी संबंध, संरचित कार्य व उच्च स्थानबल असलेल्या ठिकाणी
- (C) चांगले सहकारी संबंध, अरचित कार्य व कमी स्थानबल असलेल्या ठिकाणी
- (D) वाईट सहकारी संबंध, अरचित कार्य व कमी स्थानबल असलेल्या ठिकाणी

5. Fugue is a state of :

- (A) Psychosis
- (B) Dissociation
- (C) Panic
- (D) Sleep disorder

6. Which of the following staining techniques are widely used while studying Physiological Psychology ?

- (1) Golgi stains
- (2) Broca stains
- (3) Horseradish Peroxide Method (HPM)
- (4) Chronoscopy Method (CM)

Choose the *correct* code :

Codes :

- (A) (1), (2) and (4) only
- (B) (2), (3) and (4) only
- (C) (1) and (3) only
- (D) (3) and (4) only

5. विस्मृतीखंड अवस्था ही या मध्ये असते :

- (A) सायकॉसिस
- (B) वियोजन
- (C) आतंक
- (D) निद्रा विकृती

6. खालीलपैकी कोणती डाग तंत्रे शारीरिक मानसशास्त्राचा अभ्यास करतेवेळी उपयुक्त ठरतात ?

- (1) गॉल्गाय डाग
- (2) ब्रोका डाग
- (3) एच्.पी.एम्. (हॉर्सेरॅडिश पेरॉक्साइड तंत्र)
- (4) सी.एम्. (क्रोनोस्कोपी तंत्र)

उचित संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

- (A) फक्त (1), (2) आणि (4)
- (B) फक्त (2), (3) आणि (4)
- (C) फक्त (1) आणि (3)
- (D) फक्त (3) आणि (4)

7. In a study employing a factorial design with A and B as independent variables, the F ratio defined as MS_{AB}/MS_E is significant at .01 level. This indicates that :

- (A) the main effect of A is significant
- (B) the main effect of B is significant
- (C) the interaction effect is significant
- (D) both the main effects and interaction effect are significant

8. According to Cattell's theory verbal analogies assess :

- (A) Practical intelligence
- (B) 'G' factor
- (C) Crystallized intelligence
- (D) Fluid intelligence

7. 'अ' आणि 'ब' हे दो स्वतंत्र परिवर्त्य असलेली घटकानुसारी आखणी वापरणाऱ्या एका अध्ययनात MS_{AB}/MS_E असे एक F गुणोत्तर .01 पातळीवर लक्षणीय आले, याचा अर्थ :

- (A) 'अ' चा प्रमुख परिणाम लक्षणीय आहे
- (B) 'ब' चा प्रमुख परिणाम लक्षणीय आहे
- (C) अंतर्क्रिया परिणाम लक्षणीय आहे
- (D) दोन्ही प्रमुख परिणाम व अंतर्क्रिया परिणाम लक्षणीय आहेत

8. कॅटलच्या उपपत्तीनुसार शाब्दिक सादृष्य अनुमान हे पुढीलपैकी कसले मापन करते ?

- (A) व्यावहारिक बुद्धीमत्ता
- (B) 'जी' घटक
- (C) स्फटिकरूप बुद्धीमत्ता
- (D) तरल बुद्धीमत्ता

9. According to Deci and Ryan, in order to realize optimal psychological functioning and growth throughout life, which of the following needs must be satisfied ?

Choose the *correct* code :

- (1) Autonomy
- (2) Incentives
- (3) Competence
- (4) Relatedness

Codes :

- (A) (1) and (2) only
- (B) (2) and (3) only
- (C) (1), (3) and (4) only
- (D) (2), (3) and (4) only

10. According to the three-process view put forth by Davidson and others, insight involves a special use of three processes from the following :

- (1) Selective encoding
- (2) Selective mental set
- (3) Selective comparison
- (4) Selective combination

Choose the *correct* code :

Codes :

- (A) (2), (3) and (4) only
- (B) (1), (2) and (3) only
- (C) (1), (2) and (4) only
- (D) (1), (3) and (4) only

9. डेसी आणि रेयान यांच्या विचारानुसार मानसिक कार्य व विकासाची जीवनभर उत्तम अवस्था गाठण्यासाठी खालीलपैकी कोणत्या गरजांचे समाधान होणे आवश्यक असते ?

उचित संकेतांक निवडा :

- (1) स्वायत्तता
- (2) प्रलोभन
- (3) सक्षमता
- (4) संबंध प्रस्थापना (Relatedness)

संकेतांक :

- (A) (1) आणि (2) फक्त
- (B) (2) आणि (3) फक्त
- (C) (1), (3) आणि (4) फक्त
- (D) (2), (3) आणि (4) फक्त

10. डेव्हिडसन आणि इतरांनी मांडलेल्या त्रि-प्रक्रिया दृष्टीकोणानुसार, अंतर्दृष्टीमध्ये खालीलपैकी कोणत्या प्रक्रियांचा समावेश होतो ?

- (1) निवडपूर्ण संकेतन
- (2) निवडक मनोन्यास
- (3) निवडक तुलना
- (4) निवडक एकत्रीकरण

उचित संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

- (A) (2), (3) आणि (4) फक्त
- (B) (1), (2) आणि (3) फक्त
- (C) (1), (2) आणि (4) फक्त
- (D) (1), (3) आणि (4) फक्त

11. Which of the following factors are considered in distinguishing short and long term memory ?

- (1) Duration
- (2) Level of processing
- (3) Capacity
- (4) Encoding

Choose the *correct* code :

Codes :

- (A) (1) and (2) only
- (B) (1), (2) and (3) only
- (C) (1) and (3) only
- (D) (1), (2), (3) and (4) only

12. A Primack principle involves the following :

- (A) A most preferred behaviour is punished till the least preferred behaviour is learned
- (B) To learn the less preferred behaviour, the more preferred behaviour is used as a reinforcer
- (C) A most preferred behaviour is reinforced till the least preferred behaviour is learned
- (D) A least preferred behaviour is reinforced after it is learned

11. अल्पकालीन आणि दीर्घकालीन स्मृतीत फरक करतांना खालीलपैकी कोणत्या घटकांचा विचार केला जातो ?

- (1) कालावधी
- (2) संस्करणाची पातळी
- (3) क्षमता
- (4) संकेतन

उचित संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) आणि (2) फक्त
- (B) (1), (2) आणि (3) फक्त
- (C) (1) आणि (3) फक्त
- (D) (1), (2), (3) आणि (4) फक्त

12. प्रिमेकच्या तत्त्वानुसार खालील बाबी करतात :

- (A) कमी आवडणारे वर्तन शिकेपर्यंत जास्त आवडणाऱ्या वर्तनास शिक्षा करणे
- (B) कमी आवडणारे वर्तन शिकण्यासाठी, जास्त आवडणारे वर्तन प्रबलक म्हणून वापरणे
- (C) जास्त आवडणारे वर्तन, कमी आवडणारे वर्तन शिकेपर्यंत प्रबलित करणे
- (D) कमी आवडणारे वर्तन, शिकल्यानंतर प्रबलित करणे

13. The information processing approach to cognitive development emphasizes the increased sophistication, speed and associated with cognitive growth.

- (A) Capacity
- (B) Circular reactions
- (C) Categorization
- (D) Analysis

14. Which of the following statements are *true* about Piaget's theory of cognitive development ?

- (1) It is a passive construction of association between ideas
- (2) It is an active construction of knowledge
- (3) Cognitive development comes before learning
- (4) Active learning is essential for cognitive development

Choose the *correct* code :

Codes :

- (A) (1) and (2)
- (B) (3) and (4)
- (C) (1) and (4)
- (D) (2) and (3)

13. बोधनिक विकासात माहिती संस्करणाच्या उपगमाचा भर बोधनिक वाढीतील सोफीस्टीकेशन, गती आणि पुढीलपैकी याच्याशी संबंधीत आहेत.

- (A) क्षमता
- (B) चक्राकार प्रतिक्रिया/चक्रीय अनुक्रिया
- (C) वर्गीकरण
- (D) विश्लेषण

14. पियाजेच्या बोधनिक विकास उपपत्तीविषयी पुढीलपैकी कोणती विधाने **खरी** आहेत ?

- (1) ती कल्पनांमधील साहचर्याची निष्क्रिय रचना आहे
- (2) ती ज्ञानाची सक्रिय रचना आहे
- (3) अध्ययनाअगोदार बोधनिक विकास येतो
- (4) बोधनिक विकासासाठी सक्रिय अध्ययन आवश्यक आहे

उचित संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) आणि (2)
- (B) (3) आणि (4)
- (C) (1) आणि (4)
- (D) (2) आणि (3)

15. Match List I with List II and select your answer by using the following codes :

List I

(Appraisal Method)

- (P) Graphic rating scales
(Q) Forced distribution technique
(R) Paired comparison technique
(S) Peer appraisal method

List II

(Features)

- (1) Normal distribution curve can be used as a base
(2) Every employee is compared with the other
(3) Employee rates other employee
(4) Behavioural descriptions are used as anchors

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (2) (3) (4) (1)
(B) (4) (1) (2) (3)
(C) (3) (2) (1) (4)
(D) (1) (4) (3) (2)

15. सूची I व सूची II मधील जोड्या लावा व खालील संकेत वापरून योग्य उत्तर निवडा :

सूची I

(निर्वर्तन मूल्यांकन तंत्र)

- (P) आलेख निश्चयन मापनी
(Q) अनिवार्य वितरण तंत्र
(R) युग्म तुलना तंत्र
(S) सहकारी मूल्यांकन पद्धती

सूची II

(वैशिष्ट्य)

- (1) प्रसामान्य वक्राचा आधार घेऊ शकतो
(2) प्रत्येक कर्मचार्याची एकमेकांबरोबर तुलना करतात
(3) एक कर्मचारी दुसऱ्या कर्मचार्याचे पदनिश्चयन करतो
(4) विशिष्ट वर्तन-वर्णन स्थिरक म्हणून वापरतात

संकेतांक :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (2) (3) (4) (1)
(B) (4) (1) (2) (3)
(C) (3) (2) (1) (4)
(D) (1) (4) (3) (2)

16. Neurofibrillary tangles and plaques are seen in brain scans of patients with :

- (A) Traumatic Brain Injury
- (B) Temporal Lobe Epilepsy
- (C) Alzheimer's disease
- (D) Meningitis

17. Which of the following techniques can be used to study function in a living human brain ?

- (1) Functional magnetic Resonance imaging
- (2) Ablation and lesioning
- (3) Stereotaxic procedures
- (4) Computerized tomography

Choose the *correct* code :

Codes :

- (A) (1) and (4) only
- (B) (2), (3) and (4) only
- (C) (1), (3) and (4) only
- (D) (1) and (3) only

16. या रुग्णांच्या ब्रेनस्कॅन मध्ये चेता अक्षतंतू पूंज व प्लेक्स दिसतात :

- (A) मेंदू-आघात जखम
- (B) कुंभखंड अपस्मारी
- (C) अल्झायमर विकृती
- (D) मेंदू-वेष्टण-सूज आजार

17. मनुष्याचा मेंदू जिवंतपणे अभ्यासाचा असेल तर खालीलपैकी कोणती तंत्रे उपयुक्त ठरतात ?

- (1) फंक्शनल मॅग्नेटिक रेझोनन्स इमेजिंग
- (2) उच्छेदन व क्षती
- (3) स्टीरिओटॅक्सिक पद्धती
- (4) कॉम्प्यूटराइझ्ड टोमोग्राफी

उचित संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) आणि (4) फक्त
- (B) (2), (3) आणि (4) फक्त
- (C) (1), (3) आणि (4) फक्त
- (D) (1) आणि (3) फक्त

18. What would be the degrees of freedom for error variance in a 3×2 factorial design with twelve subjects per cell ?
- (A) 65
(B) 66
(C) 68
(D) 71
19. Match List I with List II and select your answer by using the codes given below :

List I
(Existential Issues)

- (P) Death
(Q) Freedom
(R) Isolation
(S) Meaning

List II
(Respective Feelings)

- (1) Responsibility and uncertainty
(2) Search for creating meaning in a meaningless word
(3) Unhappiness despite having material wealth
(4) Insecurity

Codes :

(P)	(Q)	(R)	(S)
(A)	(2)	(4)	(3)
(B)	(3)	(1)	(4)
(C)	(1)	(3)	(2)
(D)	(4)	(2)	(3)

18. 3×2 घटकानुसारी आखणीत, प्रत्येक सेलमध्ये बारा प्रयुक्त वापरल्यास, प्रमाद प्रचरण किती मुक्ति-प्रमाण संख्येवर आधारित असेल ?
- (A) 65
(B) 66
(C) 68
(D) 71
19. यादी I व यादी II मधील जोड्या लावा व खालील संकेतांक वापरून योग्य उत्तर निवडा :

यादी I
(अस्तित्ववादी मुद्दे)

- (P) मृत्यू
(Q) स्वातंत्र्य
(R) एकटेपणा
(S) अर्थ

यादी II
(संबंधित भावना)

- (1) जबाबदारी आणि अनिश्चितता
(2) अर्थशून्य जगामध्ये अर्थपूर्णतेचा शोध
(3) भौतिक सुविधा/संपत्ती असूनही सुखी नसतो
(4) असुरक्षितता

संकेतांक :

(P)	(Q)	(R)	(S)
(A)	(2)	(4)	(3)
(B)	(3)	(1)	(4)
(C)	(1)	(3)	(2)
(D)	(4)	(2)	(3)

20. Which of the following are included in Guilford SOI ?

- (1) Components
- (2) Products
- (3) Processes
- (4) Content

Choose the *correct* code :

Codes :

- (A) (1) and (2) only
- (B) (2) and (4) only
- (C) (1), (2) and (3) only
- (D) (2), (3) and (4) only

21. Which of the following are *not* the *correct* statements about arousal in the body ?

- (1) RAS is responsible for the general arousal in body
- (2) Para-sympathetic nervous system plays major role in arousal in stress
- (3) PET is a measure of arousal in the brain
- (4) GSR is a measure of blood flow in skin

Choose the *correct* code :

Codes :

- (A) (1) and (2) only
- (B) (2) and (4) only
- (C) (1) and (3) only
- (D) (2) and (3) only

20. गिलफोर्डच्या SOI मध्ये खालीलपैकी कोणते घटक समाविष्ट आहेत ?

- (1) घटक
- (2) प्रॉडक्ट्स
- (3) प्रक्रिया
- (4) आशय

उचित संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) आणि (2) फक्त
- (B) (2) आणि (4) फक्त
- (C) (1), (2) आणि (3) फक्त
- (D) (2), (3) आणि (4) फक्त

21. शारीरिक जागरणासंबंधी खालीलपैकी कोणती विधाने सत्य नाहीत ?

- (1) आर.ए.एस. शरीरातील सामान्य जागरणास जबाबदार आहे
- (2) पॅरासिम्प्याथेटिक मज्जासंस्था तणावातील जागरण निर्माण करण्यात भूमिका निभावते
- (3) पी.ई.टी. हे मेंदूतील जागरणाचे मापन करते
- (4) जी.एस.आर. त्वचेतील रक्त प्रवाहाचे मापन करते

उचित संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) आणि (2) फक्त
- (B) (2) आणि (4) फक्त
- (C) (1) आणि (3) फक्त
- (D) (2) आणि (3) फक्त

22. What type of problem solving strategy would be most frequently used majority of the middle school students in elementary algebra class ?

- (A) Heuristic
- (B) Algorithm
- (C) Trial and Error solution
- (D) Means-end-analysis

23. Match List I with List II and select your answer by using the code given below :

List I
(Types of Memory)

- (P) Flash bulb
- (Q) Procedural
- (R) Semantic
- (S) Episodic

List II
(Brief Description)

- (1) Time tagged multidimensional memories about people and actions woven together
- (2) Memory of conceptual knowledge
- (3) Memory of different kinds of skills
- (4) Memories for dramatic surprising events

Codes :

(P)	(Q)	(R)	(S)
(A)	(1)	(2)	(3)
(B)	(4)	(3)	(2)
(C)	(3)	(1)	(4)
(D)	(2)	(4)	(1)

22. प्राथमिक बीजगणिताच्या वर्गात बहुतांशी माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थी समस्या सोडविण्यासाठी सर्वाधिक कोणती पद्धत वापरतात ?

- (A) नवगामी
- (B) अल्गोरिदम्
- (C) प्रयत्न आणि प्रमाद निराकरण
- (D) साध्य-साधन विश्लेषण

23. यादी I व यादी II मधील जोड्या लावा व खालील संकेतांक वापरून योग्य उत्तर निवडा :

यादी I
(स्मृतीचे प्रकार)

- (P) फ्लॅश बल्ब
- (Q) कार्यात्मक
- (R) अर्थपर
- (S) घटनात्मक

यादी II
(वर्णन)

- (1) व्यक्ती आणि कार्याच्या एकत्रीत गुंफणाविषयी कालबंधित बहुआयामीय स्मृती
- (2) संकल्पनात्मक ज्ञानाची स्मृती
- (3) कौशल्याच्या विविधप्रकारांची स्मृती
- (4) नाट्यपूर्ण, आश्चर्यचकीत घटनांसाठीची स्मृती

संकेतांक :

(P)	(Q)	(R)	(S)
(A)	(1)	(2)	(3)
(B)	(4)	(3)	(2)
(C)	(3)	(1)	(4)
(D)	(2)	(4)	(1)

24. Shaping involves the following :

- (1) Reinforcing successively closer approximation of the behaviour till the correct one is developed
- (2) Acquiring abilities and skills
- (3) Reducing tasks to be mastered to small steps
- (4) Punishing wrong responses, when they occur

Choose the *correct* code :

Codes :

- (A) (1) and (2) only
- (B) (2) and (3) only
- (C) (3) and (4) only
- (D) (1) and (4) only

25. According to signal detection theory :

- (A) as hits increase false alarms also increase
- (B) as hits increase false alarms decrease
- (C) as hits increase misses and false alarms both increase
- (D) hits and false alarms are independent

24. 'शेपिंग' मध्ये यांचा समावेश होतो :

- (1) जोपर्यंत योग्य वर्तनप्रकार घडत नाही तोपर्यंत त्याच्याशी जवळपास होणाऱ्या वर्तनास प्रबलीत करणे
- (2) क्षमता व कौशल्य मिळविण्याची प्रक्रिया
- (3) आत्मसात करायवयाच्या कार्याची छोट्या भागात विभागणी
- (4) चूकीच्या प्रतिक्रिया दिल्यानंतर शिक्षा देणे

उचित संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) आणि (2) फक्त
- (B) (2) आणि (3) फक्त
- (C) (3) आणि (4) फक्त
- (D) (1) आणि (4) फक्त

25. संकेतशोध उपपत्तीनुसार :

- (A) जसे हिट्स वाढतात तसे फॉल्स अलार्म्सही वाढतात
- (B) जसे हिट्स वाढतात तसे फॉल्स अलार्म्स कमी होतात
- (C) जसे हिट्स वाढतात तसे मिससेस व फॉल्स अलार्म्सही वाढतात
- (D) हिट्स व फॉल्स अलार्म्स स्वतंत्र आहेत

26. Which one of the following personality dimension is likely to be associated with antisocial behaviour ?

- (A) Extroversion
- (B) Neuroticism
- (C) Psychoticism
- (D) Social conformity

27. The idea that problem solving in adulthood has to consider previous experiences, logical thinking, and the relative benefits and cost to a decision. This is known as :

- (A) Formal operational thought
- (B) Concrete operational thought
- (C) Dualistic thinking
- (D) Postformal thought

26. पुढीलपैकी कोणते व्यक्तिमत्त्वाचे आयाम समाजविघातक वर्तनाशी संबंधित असायची अधिक शक्यता आहे ?

- (A) बहिर्मुखता
- (B) न्युरॉटिसिझ्म
- (C) सायकोटिसिझ्म
- (D) सामाजिक अनुसारिता

27. प्रौढावस्थेत, समस्यापरिहारासाठी पूर्वानुभव, तार्किक विचार आणि सापेक्ष लाभ व हानी यांचा विचार करून त्याआधारे निर्णय घेतले जातात. या संकल्पनेस काय म्हणता येईल ?

- (A) औपचारिक संक्रियात्मक विचार
- (B) मूर्त संक्रियात्मक विचार
- (C) दुहेरी विचार
- (D) औपचारिक पश्च्यात विचार

28. Which of the following *does not* go in favour of the individual aim of Education ?

- (A) The individual is an asset to the society his/her development and growth are necessary
- (B) The society is strong, if the individual is strong
- (C) Every individual is unique development of his/her potentialities is essential
- (D) Society is supreme and all individuals are only part of it

29. Folie à deux is a disorder belonging to the following group :

- (A) Neurosis
- (B) Psychosis
- (C) Organic brain syndrome
- (D) Malingering

28. खालीलपैकी कोणती बाब शिक्षणाच्या व्यक्तिगत ध्येयाशी सुसंगत नाही ?

- (A) समाजासाठी व्यक्ती ही अत्यंत महत्त्वाची आहे. तिचा/त्याचा विकास आणि वाढ आवश्यक आहेत
- (B) व्यक्ती बलवान असेल तर समाज बलवान असतो
- (C) प्रत्येक व्यक्ती ही वैशिष्ट्यपूर्ण आहे. तिच्या/त्याच्या संभाव्य क्षमतांचा विकास आवश्यक आहे
- (D) समाज हा सर्वोच्च आहे आणि सर्व व्यक्ती ह्या फक्त त्याच्या घटक आहेत

29. फॉली ए ड्युक्स ही विकृती खालील समूहापैकी यात मोडते ?

- (A) न्युरॉसिस
- (B) सायकोसिस
- (C) मस्तिष्कजन्य संलक्षण
- (D) रोगनाट्य

30. In the midst of deep sleep, the dominant brain wave is :

- (A) Alpha
- (B) Beta
- (C) Theta
- (D) Delta

31. A marital adjustment inventory was administered to eighty couples. Mean differences for marital adjustment between husbands and wives can be evaluated by :

- (1) Independent samples t -test
- (2) Paired samples t -test
- (3) Randomized ANOVA
- (4) Repeated measures ANOVA

Choose the *correct* code :

Codes :

- (A) (1) only
- (B) (2) only
- (C) (1) or (3) only
- (D) (2) or (4) only

30. गाढ निद्रेच्या दरम्यान, या मस्तिष्कलहरी प्राधान्याने आढळतात :

- (A) अॅल्फा
- (B) बीटा
- (C) थीटा
- (D) डेल्टा

31. एक वैवाहिक समायोजन सूची 80 जोडप्यांना देण्यात आली. वैवाहिक समायोजनावर पती व पत्नींच्या मध्यांमधील फरकाचे (mean difference) मूल्यांकन पुढीलपैकी कशाने करता येईल ?

- (1) स्वतंत्रनमुना टी-टेस्ट
- (2) युग्मनमुना टी-टेस्ट
- (3) अनियत प्रचरण विश्लेषण
- (4) पुनरावृत्तमापन प्रचरण विश्लेषण

उचित संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) फक्त
- (B) (2) फक्त
- (C) (1) किंवा (3) फक्त
- (D) (2) किंवा (4) फक्त

32. According to Carl Rogers a fully functioning person :

- (1) has flexible, constantly evolving self-concept
- (2) is very idealistic
- (3) is open to new experiences
- (4) has creative potential

Choose the *correct* code :

Codes :

- (A) (1) only
- (B) (1), (3) and (4) only
- (C) (2), (3) and (4) only
- (D) (2) and (3) only

33. Which of the following are included in Triarchic theory of intelligence ?

- (1) Creative intelligence
- (2) Body-Kinesthetic intelligence
- (3) Practical intelligence
- (4) Analytic intelligence

Choose the *correct* code :

Codes :

- (A) (1) only
- (B) (1) and (2) only
- (C) (1) and (4) only
- (D) (1), (3) and (4) only

32. कार्ल रॉजर्सच्या मतानुसार संपूर्ण कार्यरत व्यक्तीची वैशिष्ट्ये कोणती ?

- (1) लवचिकता, सातत्याने विकसीत होणारी स्वसंकल्पना
- (2) अत्यंत आदर्शवादी
- (3) नवीन अनुभवांना स्वीकारण्याची तयारी
- (4) सर्जनात्मक क्षमता

उचित संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) फक्त
- (B) (1), (3) आणि (4) फक्त
- (C) (2), (3) आणि (4) फक्त
- (D) (2) आणि (3) फक्त

33. बुद्धिमत्तेच्या त्रिचाप सिद्धांतात खालीलपैकी कोणते घटक समाविष्ट आहेत ?

- (1) सृजनात्मक बुद्धिमत्ता
- (2) शारीरिक-गतीसंवेदनिक बुद्धिमत्ता
- (3) व्यावहारिक बुद्धिमत्ता
- (4) विश्लेषणात्मक बुद्धिमत्ता

उचित संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) फक्त
- (B) (1) आणि (2) फक्त
- (C) (1) आणि (4) फक्त
- (D) (1), (3) आणि (4) फक्त

Question Nos. 34 to 39 :

In the following questions, each question has two statements — Assertion (A) and Reason (R). Read each question carefully and decide whether Assertion and Reason are individually correct or not, and if they are correct, whether the Reason is a valid explanation of the Assertion. For each question, before the corresponding question number, indicate your answer using the following codes :

- (A) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
- (B) Both (A) and (R) are true but (R) is not the correct explanation
- (C) (A) is true but (R) is false
- (D) (A) is false but (R) is true

प्रश्न क्र. 34 ते 39 :

खालील प्रश्नांमध्ये, प्रत्येक प्रश्नात दोन वाक्ये आहेत — विधान (Assertion or A) आणि कारण (Reason or R). प्रत्येक प्रश्न काळजीपूर्वक वाचा. विधान आणि कारण स्वतंत्रपणे बरोबर आहेत की नाही ते ठरवा, आणि ती बरोबर असतील तर कारण हे विधानाचे यथार्थ स्पष्टीकरण आहे का ते ठरवा. प्रत्येक प्रश्नासाठी त्याच्या योग्य प्रश्नक्रमांकासमोर खालील संकेतन वापरून आपले उत्तर दर्शवा :

- (A) विधान (A) व कारण (R) दोन्ही सत्य आहेत, आणि कारण (R) हे विधानाचे योग्य स्पष्टीकरण आहे
- (B) विधान (A) व कारण (R) दोन्ही सत्य आहेत पण कारण (R) हे विधानाचे योग्य स्पष्टीकरण नाही
- (C) विधान (A) सत्य आहे पण कारण (R) चूक आहे
- (D) विधान (A) चूक आहे पण कारण (R) सत्य आहे

34. **Assertion (A) :**

When people perceive that their behaviour is deviant from that of others and of social norms, then tend to experience a strong social pressure.

Reason (R) :

Conformity is a form of social influence emphasized in our socialization.

35. **Assertion (A) :**

ARIMA is a suitable statistical method for analyzing time series data.

Reason (R) :

ARIMA cannot analyze autocorrelated data efficiently.

34. **विधान (A) :**

जेव्हा लोकांना असे वाटते की, त्यांचे वर्तन हे इतरांच्यापेक्षा व सामाजिक मानदंडांपेक्षा वेगळे आहे, तेव्हा ते बराच सामाजिक दबाव अनुभवतात.

कारण (R) :

अनुसारिता हा सामाजिक प्रभावाचाच एक प्रकार आहे व आपल्या समाजिकीकरणात त्यावर बराच भर असतो.

35. **विधान (A) :**

ARIMA ही काळ-क्रमिका आखणीच्या प्रदत्तांचे विश्लेषण करायला उपयुक्त संख्याशास्त्रीय पद्धत नाही.

कारण (R) :

ARIMA स्वसहसंबंधित प्रदत्तांचे विश्लेषण उत्तम प्रकारे करते.

36. **Assertion (A) :**

In a threatening situation people with less social support also experience less stress.

Reason (R) :

Perceived social support moderates the appraisal of the threatening situation.

37. **Assertion (A) :**

A political party during election used an advertisement showing a faintly worded message with a clearly visible both soap advertisement.

Reason (R) :

Perception of stimuli that are below the threshold of conscious perception at many times influence the behavioural responses.

36. **विधान (A) :**

तर्जनजण्य परिस्थितीमध्ये कमी सामाजिक आधार असलेल्या लोकांना कमी ताण जाणवतो.

कारण (R) :

संवेदित सामाजिक आधार हा तर्जनजण्य परिस्थितीच्या मुल्यांकनाचे नियमन करतो.

37. **विधान (A) :**

एका राजकीयपक्षाने निवडणूकीच्या काळात एका जाहिरातीचा उपयोग केला :- त्यामध्ये स्पष्ट दिसणाऱ्या स्नानाच्या साबणाच्या जाहिरातीत एक अंधूक शब्दातील संदेश होता.

कारण (R) :

उद्दीपकाचे संवेदन जाणीवेतील सीमामूल्यांच्या खाली असले तरीही त्याचा बऱ्याचवेळा वर्तनअनुक्रियावर परिणाम झालेला असतो.

38. **Assertion (A) :**

Relationship oriented leaders are concerned with getting the job done.

Reason (R) :

Manager's emphasis on work may reduce quality of interpersonal relations.

39. **Assertion (A) :**

The same intelligence test will not work equally well in all cultures.

Reason (R) :

The norms of the test may change from culture to culture.

38. **विधान (A) :**

संबंध जोपासणारे नेतृत्व काम करून घेण्यावर भर देतात.

कारण (R) :

काम करून घेण्याच्या व्यवस्थापकाच्या भूमिकेमुळे अंतरवैयक्तिक संबंधाचा दर्जा खालावण्याची शक्यता असते.

39. **विधान (A) :**

सर्व संस्कृतींमध्ये त्याच बुद्धीमत्ता चाचणीचा सारखाच सुयोग्य उपयोग होणार नाही.

कारण (R) :

चाचणीचे मानदंड संस्कृतीनुसार बदलू शकतात.

Instructions for Question Nos. 40 to 44 :

Read the following paragraph and answer the *five* questions (40 to 44) which follow :

Paragraph : A social psychologist working in the area of attitudes believed that underlying majority of social attitudes, there are two broad dimensions; conservatism-liberalism and tough mindedness-tender mindedness. After a careful scrutiny of different social attitude scales, he located 36 attitude scales which presumably represented important social attitudes. He administered these 36 scales to a sample of 500 participants and obtained the intercorrelations among the 36

प्रश्न क्र. 40 ते 44 साठी सूचना :

पुढील परिच्छेद वाचा व त्याखालील पाच प्रश्नांची (40 ते 44) उत्तरे द्या :

परिच्छेद : अभिवृत्तींच्या क्षेत्रात संशोधन करणाऱ्या एका सामाजिक मानसशास्त्रज्ञानाच्या मते बहुसंख्य सामाजिक अभिवृत्तींच्या मुळाशी स्थितिवाद-उदारवाद आणि कणखरप्रवृत्ती-मृदुप्रवृत्ती हे दोन आयाम आहेत. त्याने, विविध सामाजिक अभिवृत्ती मापण्यांची काळजीपूर्वक तपासणी करून महत्त्वाच्या सामाजिक अभिवृत्तींच्या 36 प्रातिनिधिक मापण्यांची निवड केली. त्याने या 36 मापण्या 500 सहभागींच्या नमुनागटाल्या दिल्यात आणि त्यांमधील सहसंबंध काढलेत. या

scales. The psychologist wanted to factor analyze these scales. Retaining unities in the diagonal spaces of the 36×36 correlation matrix, the unrotated factors were extracted. Using various criteria for deciding the number of factors for further rotation, including Cattell's scree, first seven factors were retained. The seven factors, together, explained 70 percent of variance. The seven factors were rotated by following a suitable method and the resulting inter-factor correlation matrix was examined. Several of the inter-factor correlations were fairly high. Second-order factor analysis was, then, carried out which yielded two nearly orthogonal factors.

मानसशास्त्रज्ञाला या मापन्यांचे घटक विश्लेषण करावयाचे होते. त्यासाठी 36×36 सहसंबंध मॅट्रिक्सच्या कर्णस्थानांमधील मूल्ये एक ठेवून, अचक्रावर्तित घटकांचे निष्कर्षण करण्यात आले. चक्रावर्तनासाठी घटकसंख्या निश्चित करणाऱ्या, कॅटेल स्क्री सहित, विविध निकष वापरून, पहिले सात घटक ठेवण्यात आले. या 7 घटकांनी सत्तर टक्के प्रचरण स्पष्ट केले. योग्य पद्धत वापरून या सात घटकांचे चक्रावर्तन करण्यात आले आणि आंतरघटकीय सहसंबंध तपासण्यात आले. अनेक आंतरघटकीय सहसंबंध बऱ्यापैकी उच्च होते. तदनंतर द्वितीय श्रेणी घटक विश्लेषण करण्यात आले; त्यातून जवळपास ऑर्थोगोनल असे दोन घटक मिळाले.

40. While factor analyzing the 36×36 correlation matrix, out of the following four extraction methods, which one has probably been employed in the above work ?

- (A) Maximum likelihood
- (B) Principal axes
- (C) Principal components
- (D) Confirmatory factor analysis

41. In the factor analysis of 36×36 correlation matrix above, how much variance the first unrotated factor would explain ?

- (A) 10 percent
- (B) More than 10 percent
- (C) Less than 10 percent
- (D) Cannot specify

40. वरील अध्ययनात 36×36 सहसंबंध मॅट्रिक्सचे घटक विश्लेषण करतांना, घटक निष्कर्षणासाठी पुढीलपैकी कोणती पद्धत वापरली असावी ?

- (A) मॅक्सिमम लाइक्लिहूड
- (B) प्रिन्सिपल अॅक्सेस
- (C) प्रिन्सिपल कॉपोनंट्स
- (D) कन्फर्मेटरी घटक विश्लेषण

41. वरील 36×36 सहसंबंध मॅट्रिक्सच्या घटक विश्लेषणात, पहिला अचक्रावर्तित घटक किती टक्के प्रचरण स्पष्ट करेल ?

- (A) 10 टक्के
- (B) 10 टक्क्यापेक्षा अधिक
- (C) 10 टक्क्यापेक्षा कमी
- (D) सांगणे शक्य नाही

42. Cattell's Scree test is a :

- (A) Plot of the order of eigenvalues on X-axis and actual eigenvalues on Y-axis
- (B) Plot of the order of the factors on X-axis and their covariances on Y-axis
- (C) Plot displaying the variables using the first two factors as the axes
- (D) Plot displaying the variables on X-axis and their communalities on Y-axis

43. Out of the four rotation methods below, which method/s can yield the above reported results ?

- (1) Promax rotation
- (2) Quartimax rotation
- (3) Varimax rotation
- (4) Oblimin rotation

Choose the *correct* code :

Codes :

- (A) (4) only
- (B) (1) and (4) only
- (C) (1) and (2) only
- (D) (1), (2) and (3) only

42. कॅटेलची स्क्री टेस्ट म्हणजे :

- (A) क्ष-अक्षावर आयजिनव्हॅल्यू क्रमांक व य-अक्षावर प्रत्यक्ष आयजिनव्हॅल्यू असा आलेख
- (B) क्ष-अक्षावर घटकांचा क्रमांक व य-अक्षावर त्यांचे सहप्रचरण यांचा आलेख
- (C) पहिल्या दोन घटकांना अक्ष मानून परिवर्त्यांना दर्शविणारा आलेख
- (D) क्ष-अक्षावर परिवर्त्य व य-अक्षावर त्यांच्या कम्युनॅलिटीज यांचा आलेख

43. चक्रावर्तनाच्या पुढील चार पद्धतींपैकी कोणती/त्या पद्धत/ती वरील फलिते देऊ शकतील ?

- (1) प्रोमॅक्स चक्रावर्तन
- (2) क्वार्टिमॅक्स चक्रावर्तन
- (3) व्हॅरिमॅक्स चक्रावर्तन
- (4) ऑब्लिमिन चक्रावर्तन

उचित संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

- (A) (4) फक्त
- (B) (1) आणि (4) फक्त
- (C) (1) आणि (2) फक्त
- (D) (1), (2) आणि (3) फक्त

44. Which of the following conditions are necessary for carrying out second-order factor analysis ?

- (1) It is hypothesized that there are a few orthogonal second-order factors
- (2) The first-order factors should have been extracted by using common factor model
- (3) The first-order factors should have been obliquely rotated
- (4) At least, some of the inter-factor correlation should be fairly high

Choose the *correct* code :

Codes :

- (A) (4) only
- (B) (1) and (2) only
- (C) (2) and (4) only
- (D) (3) and (4) only

44. द्वितीय श्रेणी घटक विश्लेषणासाठी पुढीलपैकी कोणत्या अटी आवश्यक आहेत ?

- (1) थोडेसेच ऑर्थोगोनल द्वितीय श्रेणी घटक असल्याचे अभ्युपगम हवे
- (2) प्रथम श्रेणी घटकांचे निष्कर्षण सामान्य घटक प्रारूप वापरून केलेले असावे
- (3) प्रथम श्रेणी घटकांचे तिर्यक चक्रावर्तन असावे
- (4) किमान, काही घटकांमध्ये बऱ्यापैकी उच्च सहसंबंध हवेत

उचित संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

- (A) (4) फक्त
- (B) (1) आणि (2) फक्त
- (C) (2) आणि (4) फक्त
- (D) (3) आणि (4) फक्त

45. Which of the following has been conceptualised and extensively researched as emotionally based drive by Janet Taylor ?

- (A) Anger
- (B) Anxiety
- (C) Curiosity
- (D) Depression

46. Which of the following questions would be more likely to produce divergent thinking ?

- (1) What is a stapler ?
- (2) Imagine and write the different uses for which stapler can be used.
- (3) How do you spell stapler ?
- (4) What modifications you would suggest in the stapler for improvement ?

Choose the *correct* code :

Codes :

- (A) (2) and (3) only
- (B) (1) and (4) only
- (C) (3) and (4) only
- (D) (2) and (4) only

45. पुढीलपैकी कशाचे जेने टेलर यांनी भावनाधिष्ठित प्रचोदन असे संकल्पन केले व त्यासंबंधी भरपूर संशोधन केले ?

- (A) क्रोध
- (B) चिंता
- (C) औत्सुक्य
- (D) अवसाद

46. खालीलपैकी कोणते प्रश्नात बहुलक्षीविचार अधिक प्रमाणात निर्माण करण्याची शक्यता आहे ?

- (1) स्टेपलर म्हणजे काय ?
- (2) कल्पना करा आणि विविध उपयोगासाठी स्टेपलरचे उपयोग लिहा.
- (3) तुम्ही (स्टेपलर) चे स्पेलिंग कसे लिहाल ?
- (4) सुधारण्यासाठी, तुम्ही स्टेपलरमध्ये काय बदल सूचवाल ?

उचित संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

- (A) (2) आणि (3) फक्त
- (B) (1) आणि (4) फक्त
- (C) (3) आणि (4) फक्त
- (D) (2) आणि (4) फक्त

47. Loftus and her colleagues have found that eyewitness testimony is affected by :

- (1) Bias in Question wording
- (2) False information injected in questions
- (3) Inferences made to fill memory gaps

Choose the *correct* code :

Codes :

- (A) (1) only
- (B) (3) only
- (C) (1) and (2) only
- (D) (1), (2) and (3) only

48. The concept of cognitive map was developed by Tolman which means :

- (A) A mental representation of the path and layout
- (B) an alternative route to a goal
- (C) a form of latent learning
- (D) a form of cognitive expectation

47. लोफ्टस आणि तिच्या सहकाऱ्यांना खालील घटकांमुळे साक्षी पुराण्यावर प्रभाव पडतो हे असे आढळून आले :

- (1) प्रश्न रचनेतील अभिनती
- (2) प्रश्नात चुकीची माहिती घूसडणे
- (3) स्मृतीतील त्रुटी भरण्यासाठी अनुमान करणे

उचित संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) फक्त
- (B) (3) फक्त
- (C) (1) आणि (2) फक्त
- (D) (1), (2) आणि (3) फक्त

48. बोधात्मक मानसचित्र ही संकल्पना टोलमन यांनी मांडली. त्याचा अर्थ असा आहे ?

- (A) मार्ग व लेआऊटचे मानसिक प्रातिनिधिक चित्रण
- (B) ध्येयापर्यंत पोहचण्याचा पर्यायी मार्ग
- (C) सुप्त अध्यनाचा एक प्रकार
- (D) बोधनिक अपेक्षापूर्तीचा एक प्रकार

49. Moon illusion results from the principles of :

- (1) Overlap
- (2) Size constancy
- (3) Linear perceptive
- (4) Figure and ground

Choose the *correct* code :

Codes :

- (A) (1) and (3) only
- (B) (1) and (2) only
- (C) (2) and (3) only
- (D) (3) and (4) only

50. Which of the following personality characteristics are most likely to be associated with altruistic behaviour ?

- (1) Empathy
- (2) The belief that the world is not just
- (3) Social responsibility
- (4) External locus of control

Choose the *correct* code :

Codes :

- (A) (1) only
- (B) (2) and (3) only
- (C) (1) and (3) only
- (D) (1) and (4) only

49. चंद्रभ्रम हा खालीलपैकी कशाचा परिणाम होय ?

- (1) अधिव्याप्त
- (2) आकार स्थिरता
- (3) रेषीय दृष्यस्थिती
- (4) आकृती आणि पार्श्वभूमी

उचित संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) आणि (3) फक्त
- (B) (1) आणि (2) फक्त
- (C) (2) आणि (3) फक्त
- (D) (3) आणि (4) फक्त

50. खालीलपैकी व्यक्तिमत्त्वाची कोणती वैशिष्ट्ये परोपकारी वर्तनांशी संबंधित असण्याची अधिक शक्यता आहे ?

- (1) तदनुभूती
- (2) जग हे न्यायपूर्ण नाही अशी धारणा
- (3) सामाजिक जबाबदारी
- (4) बाह्य नियंत्रण केंद्र

उचित संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) फक्त
- (B) (2) आणि (3) फक्त
- (C) (1) आणि (3) फक्त
- (D) (1) आणि (4) फक्त

51. According to Erikson, individuals in late adulthood engage in looking back over their lives, evaluating their experiences and coming to terms with decisions. This stage is known as :

- (A) Ego transcendence Vs. Ego preoccupation
- (B) Generativity Vs. Stagnation
- (C) Ego Integrity Vs. Despair
- (D) Trust Vs. Mistrust

52. Bloom's Taxonomy of cognitive domain deals with :

- (1) Factual knowledge
- (2) Conceptual knowledge
- (3) Procedural knowledge
- (4) Metacognitive knowledge

Choose the *correct* code :

Codes :

- (A) (1), (2) and (3) only
- (B) (1), (3) and (4) only
- (C) (2), (3) and (4) only
- (D) (1), (2), (3) and (4)

51. इरिक्सनच्या मतानुसार उत्तर-प्रौढावस्थेतील व्यक्ती ह्या त्यांच्या गत जीवनाकडे वळून पाहण्यात, अनुभवाचे मूल्यमापन करण्यात आणि विशिष्ट निर्णयाप्रत येण्याच्या विचारात गुंतलेले असतात. या स्थितीला काय म्हणतात ?

- (A) इगो ट्रान्ससेंडन्स वि. इगो प्रिऑक्युपेशन
- (B) जनरेटीव्हिटी वि. स्टॅगनेशन
- (C) अहं एकात्मीता वि. हताशा
- (D) विश्वास वि. अविश्वास

52. बोधनिक क्षेत्राच्या ब्लूमच्या वर्गीकरणात पुढीलपैकी कशाचा समावेश होतो ?

- (1) वास्तवघटनाधिष्ठित ज्ञान
- (2) संकल्पनात्मक ज्ञान
- (3) कार्यापद्धतीविषयक ज्ञान
- (4) अधिबोधनिक ज्ञान

उचित संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1), (2) आणि (3) फक्त
- (B) (1), (3) आणि (4) फक्त
- (C) (2), (3) आणि (4) फक्त
- (D) (1), (2), (3) आणि (4)

53. Which of the following would be associated with Taylor's work in Industrial Psychology ?

- (1) Time and motion studies
- (2) Hawthorne studies
- (3) Group process analysis
- (4) Scientific management

Choose the *correct* code :

Codes :

- (A) (2) and (4)
- (B) (1) and (4)
- (C) (1) and (3)
- (D) (2) and (3)

54. Schneider's first rank symptoms are seen in :

- (A) Bipolar I disorder
- (B) Dementia
- (C) Schizophrenia
- (D) Major Depressive Disorder

53. औद्योगिक मानसशास्त्रातील टेलर यांच्या कार्याशी खालीलपैकी कोणते संबंधित आहेत ?

- (1) काळ व गती अभ्यास
- (2) हॉथोर्न अभ्यास
- (3) समूहप्रक्रिया विश्लेषण
- (4) शास्त्रीय व्यवस्थापन

उचित संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

- (A) (2) आणि (4)
- (B) (1) आणि (4)
- (C) (1) आणि (3)
- (D) (2) आणि (3)

54. स्निडेरचे प्रथम श्रेणी लक्षणे यात दिसतात :

- (A) द्विध्रुवीय विकृती
- (B) अवमनस्कता
- (C) छिन्नमनस्कता
- (D) मुख्य-अवसाद विकृती

55. Match List I with List II and choose the *correct* answer from the codes given below :

List I

(Sleep related disorder)

- (P) Insomnia
- (Q) Bruxism
- (R) Pavor nocturnus
- (S) Sleep apnea

List II

(Description)

- (1) Severe grinding of teeth in sleep
- (2) Sudden inability to breathe while asleep
- (3) Inability to fall asleep or remain asleep
- (4) Extreme terror awakening with a scream and feeling a heavy weight on body

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
- (A) (2) (4) (3) (1)
- (B) (1) (2) (4) (3)
- (C) (4) (3) (1) (2)
- (D) (3) (1) (4) (2)

55. यादी I व यादी II यांच्या जोड्या लावा व खाली दिलेल्या संकेतसूचीमधून योग्य उत्तर निवडा :

यादी I

(निद्रेशी संबंधित विकृती)

- (P) निद्रानाश
- (Q) ब्रुक्सिझ्म
- (R) पाव्हॉर नॉक्टरनस्
- (S) निद्रेतील एपनिया

यादी II

(वर्णन)

- (1) झोपेत दात खाणे, रगडणे
- (2) निद्रिस्थस्थितीत अचानक श्वासोच्छ्वास रोखणे
- (3) झोप न येणे किंवा झोप मोड
- (4) अत्यंत भय, किंचाळून जाग येणे, शरीरावर भार जाणवणे

संकेतांक :

- (P) (Q) (R) (S)
- (A) (2) (4) (3) (1)
- (B) (1) (2) (4) (3)
- (C) (4) (3) (1) (2)
- (D) (3) (1) (4) (2)

56. According to Maslow which of the following characteristics are possessed by a self-actualized person ?

- (1) Meaningful life
- (2) Extroversion
- (3) Capacity of laugh at oneself
- (4) Superior intelligence

Choose the *correct* code :

Codes :

- (A) (1) only
- (B) (1) and (3) only
- (C) (2), (3) and (4) only
- (D) (1) and (4) only

57. Which of the following is combined in Sternberg's approach to intelligence ?

- (A) Psychometric and performance functions
- (B) Psychometric and Piagetian approach
- (C) Psychometric and Neo-Piagetian approach
- (D) Psychometric and information processing approach

56. मॅस्लोनुसार आत्म-वास्तविकीकरण झालेल्या व्यक्तीमध्ये खालीलपैकी कोणती वैशिष्ट्ये असतात ?

- (1) अर्थपूर्ण जीवन
- (2) बहिर्मुखता
- (3) स्वतःलाच हसण्याची क्षमता
- (4) उच्च बुद्धिमत्ता

उचित संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) फक्त
- (B) (1) आणि (3) फक्त
- (C) (2), (3) आणि (4) फक्त
- (D) (1) आणि (4) फक्त

57. स्टर्नबर्ग यांच्या बुद्धी विषयीच्या उपगमात खालीलपैकी कशाचा समावेश होतो ?

- (A) मनोमितीय आणि निर्वर्तन कार्य
- (B) मनोमितीय आणि पियाजेचा दृष्टीकोण
- (C) मनोमितीय आणि निओ-पियाजेचा दृष्टीकोण
- (D) मनोमितीय आणि माहिती संस्करण दृष्टीकोण

58. Which of the neurotransmitters are found to have role in creating the feelings of euphoria ?

- (1) Norepinephrine
- (2) Serotonin
- (3) Dopamine
- (4) Epinephrine

Choose the *correct* code :

Codes :

- (A) (1) and (2) only
- (B) (2), (3) and (4) only
- (C) (1), (2) and (3) only
- (D) (3) and (4) only

59. When people persist in trying to solve a problem, the same way they have gone about solving problems, then they have developed :

- (A) A mental set
- (B) Functional fixedness
- (C) Confirmation bias
- (D) Transformation bias

58. खालीलपैकी कोणत्या चेतापारेषकांची उल्हासतिरेक भावनिक स्थिती निर्माण करण्यात भूमिका असते ?

- (1) नॉरएपीनएफ्रीन
- (2) सेरोटोनीन
- (3) डोपामाईन
- (4) एपीनएफ्रीन

उचित संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) आणि (2) फक्त
- (B) (2), (3) आणि (4) फक्त
- (C) (1), (2) आणि (3) फक्त
- (D) (3) आणि (4) फक्त

59. जेव्हा लोक एखादी समस्या सोडवितांना पूर्वी ज्या पद्धतीने त्यांनी त्या प्रकारच्या समस्या सोडविण्या आहेत त्याच पद्धतीने ती समस्या सोडविण्याचा प्रयत्न करतात, त्याला काय म्हणतात ?

- (A) मनोन्यास
- (B) कार्यात्मक विचारबद्धता
- (C) अनुरूपता अभिनती
- (D) रूपांतरण अभिनती

60. Information regarding the neural underpinnings of memory are received from :

- (A) FMRI
- (B) PET Scan
- (C) EEG
- (D) Electrical Stimulation of the Hippocampus

61. Match List I with List II and select your *correct* answer by using the codes given below :

List I

(Brain Areas)

- (P) Cerebral cortex
- (Q) Limbic system
- (R) Hindbrain
- (S) Midbrain

List II

(Related Functions)

- (1) Hearing
- (2) Thinking and decision-making
- (3) Learning and emotions
- (4) Coordinates balance and muscle tone

Codes :

(P)	(Q)	(R)	(S)
(A) (1)	(3)	(2)	(4)
(B) (2)	(3)	(4)	(1)
(C) (3)	(4)	(2)	(1)
(D) (4)	(2)	(1)	(3)

60. स्मृतीच्या चेताविषयक घडामोडींची माहिती पुढीलपैकी कशाद्वारे मिळते ?

- (A) FMRI
- (B) PET स्कॅन
- (C) EEG
- (D) अश्वमीनचे विद्युत उद्दीपन

61. यादी I व यादी II यांच्या जोड्या लावा व खाली दिलेल्या संकेतसूची मधून योग्य उत्तर निवडा :

यादी I

(मेंदूचे भाग)

- (P) प्रमस्तिष्क बाह्यक
- (Q) किनारी संस्था
- (R) पश्चमस्तिष्क
- (S) मध्यमस्तिष्क

यादी II

(संबंधित कार्य)

- (1) श्रवणप्रक्रियेत सहभाग
- (2) विचार व निर्णय प्रक्रिया
- (3) अध्ययन व भावनाविष्कार
- (4) शरीर समतोल व स्नायू संतुलन

संकेतांक :

(P)	(Q)	(R)	(S)
(A) (1)	(3)	(2)	(4)
(B) (2)	(3)	(4)	(1)
(C) (3)	(4)	(2)	(1)
(D) (4)	(2)	(1)	(3)

62. Decisions in vigilance tasks in signal detection experiment are based on :

- (1) Hits and false alarms
- (2) Response criteria
- (3) Qualifications of the detector
- (4) Detector's sensitivity

Choose the *correct* code :

Codes :

- (A) (1) and (4) only
- (B) (1) and (3) only
- (C) (2) and (4) only
- (D) (1) and (2) only

62. संकेतशोधनातील जागरूकताकार्यातील निर्णय कशावर हे आधारित असतात ?

- (1) हिटस् आणि फाल्स अलार्म्स
- (2) अनुक्रिया निकष
- (3) शोधकाच्या योग्यता
- (4) शोधकाची संवेदनशीलता

उचित संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) आणि (4) फक्त
- (B) (1) आणि (3) फक्त
- (C) (2) आणि (4) फक्त
- (D) (1) आणि (2) फक्त

63. Match List I with List II and give your answer by using the following codes :

**List I
(Principles)**

- (P) Covariation
(Q) Causal Schema
(R) Discounting Principle
(S) Augmentation Principle

**List II
(Descriptions)**

- (1) When repeated observations are possible the causes of person's behaviour may be determined by this principle
(2) Causes that are effective, despite obstacles will be considered more important
(3) When the most potential causes an action has the less important each is likely to be seen
(4) When only one observation is available the causes of person's behaviour may likely be determined by this principle

Codes :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (2) (3) (1) (4)
(B) (4) (2) (1) (3)
(C) (1) (4) (3) (2)
(D) (3) (2) (4) (1)

63. यादी I व यादी II यामधील जोड्या लावा आणि खालील संकेतांच्या आधारे योग्य उत्तर निवडा :

**यादी I
(तत्त्व)**

- (P) सहपरिवर्तन
(Q) कारण आकृतिबंध
(R) डिसकाउंटिंग तत्त्व
(S) वृद्धी तत्त्व

**यादी II
(वर्णन)**

- (1) जेव्हा वारंवार निरीक्षणे शक्य असतात तेव्हा व्यक्तीचे वर्तन या नियमाने निर्धारित होते
(2) विपरीत परिस्थितीतसुद्धा कारणांचा परीणाम दिसून येत असेल, त्या कारणांना अधिक महत्त्व द्यावे
(3) एखाद्या विशिष्ट कारणामुळे विशिष्ट परीणाम घडतो असे वाटत असले तरी, जर त्या परीणामांची इतर संभाव्य कारणे उपलब्ध असतील, तर त्या विशिष्ट कारणास कमी महत्त्व द्यावे
(4) जेव्हा एकच निरीक्षण उपलब्ध असते, तेव्हा व्यक्तीच्या वर्तनाचे कारण या तत्त्वानुसार निर्धारित होते.

संकेतांक :

- (P) (Q) (R) (S)
(A) (2) (3) (1) (4)
(B) (4) (2) (1) (3)
(C) (1) (4) (3) (2)
(D) (3) (2) (4) (1)

64. Piaget described cognitive development as an invariant sequence of four stages. The *correct* sequence of these stages is :

- (A) Sensory motor, formal-operational, pre-operational and concrete operational
- (B) Formal-operational, pre-operational, sensory motor and concrete operational
- (C) Sensory motor, preoperational, concrete-operational and formal-operational
- (D) Pre-operational, formal-operational, sensory motor and concrete operational

65. Arrange the following in the *correct* sequence to represent PQ4R :

- (A) Preview, Question, Reflect, Recite, Read and Review
- (B) Preview, Question, Read, Recite, Reflect and Review
- (C) Planning, Question, Review, Read, Recite and Reflect
- (D) Preview, Question, Read, Reflect, Recite and Review

64. पियाजेने बोधनिक विकासाबाबत चार अवस्थांचा क्रम वर्णन केला आहे. या अवस्थांचा योग्य क्रम कोणता आहे ?

- (A) वेदनिक-कारक, औपचारीक-संक्रियात्मक, पूर्व-संक्रियात्मक आणि मूर्त-संक्रियात्मक
- (B) औपचारिक-संक्रियात्मक, पूर्व-संक्रियात्मक, वेदनिक-कारक आणि मूर्त-संक्रियात्मक
- (C) वेदनिक-कारक, पूर्व-संक्रियात्मक, मूर्त-संक्रियात्मक आणि औपचारीक-संक्रियात्मक
- (D) पूर्व-संक्रियात्मक, औपचारीक-संक्रियात्मक, वेदनिक-कारक आणि मूर्त-संक्रियात्मक

65. PQ4R चे मधील खालील घटकांचा योग्य क्रम कोणता :

- (A) Preview, Question, Reflect, Recite, Read and Review
- (B) Preview, Question, Read, Recite, Reflect and Review
- (C) Planning, Question, Review, Read, Recite and Reflect
- (D) Preview, Question, Read, Reflect, Recite and Review

66. Which of the following could be a *correct* description of high n-Act persons according to McClelland's theory ?

- (1) Take extreme risk
- (2) Value feedback
- (3) High fear of failure
- (4) Take personal responsibility to solve the problem

Choose the *correct* code :

Codes :

- (A) (1) and (2)
- (B) (3) and (4)
- (C) (2) and (3)
- (D) (2) and (4)

67. It is raining outside, the patient inside the room perceives the sound of rain as an important message from the God. This phenomenon is called :

- (A) Thought insertion
- (B) Thought broadcasting
- (C) Functional hallucination
- (D) Overvalued ideas

66. मॅक्लीलँडच्या उपपत्तीनुसार उच्च संपादन प्रेरणा असलेल्या व्यक्तींचे खालीलपैकी कोणती वैशिष्ट्ये असतील ?

- (1) टोकाचा धोका पत्करतात
- (2) प्रतिभरणाला महत्त्व देतात
- (3) अपयशाची अती भीती
- (4) समस्या सोडविण्यासाठी स्वतःजबाबदारी घेतात

उचित संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) आणि (2)
- (B) (3) आणि (4)
- (C) (2) आणि (3)
- (D) (2) आणि (4)

67. बाहेर पाऊस पडत आहे, आतल्या खोलीतील रुग्णास पाऊसाचा आवाज हा परमेश्वराकडून आलेला एक महत्वाचा संदेश आहे, असे वाटते. यास-असे म्हणतात.

- (A) विचार निवेशन (Thought insertion)
- (B) विचारांची आकाशवाणी
- (C) कार्याक संवेदनभ्रम
- (D) अतिमहत्त्वपूर्ण कल्पना/विचार

68. A person with field-independent style can be identified by :

- (1) His perception of a specified pattern in embedded figures
- (2) Arranging the scrabbled letters in meaningful words
- (3) His perception of rod in a squared frame
- (4) His appreciative responses on a painting

Choose the *correct* code :

Codes :

- (A) (1) only
- (B) (3) and (4) only
- (C) (1) and (3) only
- (D) (2), (3) and (4) only

68. क्षेत्र-स्वावलंबी शैलीचे व्यक्ती पुढीलपैकी कशामुळे ओळखता येते ?

- (1) अंतर्हित आकृतीत विशिष्ट आकृतीबंधाचे संवेदन
 - (2) विस्कळीत अक्षरे क्रमाने लावून अर्थपूर्ण शब्द तयार करणे
 - (3) चौकटीतील दांड्याचे संवेदन
 - (4) रंगीत चित्रावर त्याच्या रसिक अनुक्रिया
- उचित संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) फक्त
- (B) (3) आणि (4) फक्त
- (C) (1) आणि (3) फक्त
- (D) (2), (3) आणि (4) फक्त

69. Match List I with List II and choose the *correct* answer from the codes given below :

List I

(Imaging Technique)

- (P) EEG
- (Q) CT
- (R) MRI
- (S) FMRI

List II

(Description)

- (1) Forms 3-D images of brain by combining X-rays of cross-section
- (2) Sums electrical activity of neurons between two electrodes
- (3) Detects increase in oxygen levels during neural activity
- (4) Measures variations in oxygen concentration in brain tissue

Codes :

(P)	(Q)	(R)	(S)
(A) (2)	(1)	(4)	(3)
(B) (3)	(2)	(1)	(4)
(C) (1)	(4)	(3)	(2)
(D) (4)	(3)	(2)	(1)

69. यादी I व यादी II ह्यांच्या जोड्या लाऊन आणि खाली संकेतसूचीमधून योग्य उत्तर निवडा :

यादी I

(प्रतिमातंत्र)

- (P) ई.ई.जी.
- (Q) सी.टी.
- (R) एम.आर.आय.
- (S) एफ.एम.आर.आय.

यादी II

(वर्णन)

- (1) छेदन क्ष-किरण चित्रे एकत्रित करून त्रिमिती चित्रे निर्माण करते
- (2) दोन इलेक्ट्रोडमधील क्रिया मापून दोहोतील विद्युत लहरींची बेरीज करते
- (3) चेताक्रिया दरम्यान प्राणवायूतील वाढ मापते
- (4) मस्तिष्क उतीमधील प्राणवायूची वाढ व घट/क्षय मापते

संकेतांक :

(P)	(Q)	(R)	(S)
(A) (2)	(1)	(4)	(3)
(B) (3)	(2)	(1)	(4)
(C) (1)	(4)	(3)	(2)
(D) (4)	(3)	(2)	(1)

70. Which of the following statements are *true* about multiple correlation ?

- (1) It ranges from -1.00 to 1.00
- (2) It ranges from zero to 1.00
- (3) It is positively biased
- (4) It is negatively biased

Choose the *correct* code :

Codes :

- (A) (1) and (3) only
- (B) (1) and (4) only
- (C) (2) and (3) only
- (D) (2) and (4) only

71. Which of the following are considered as projective tests ?

- (1) TAT
- (2) Kent-Rosenoff Free Association Test
- (3) MMPI
- (4) Rosenzweig Picture Frustration Test

Choose the *correct* code :

Codes :

- (A) (1) only
- (B) (1) and (2) only
- (C) (1), (2) and (3) only
- (D) (1), (2) and (4) only

70. बहुविध सहसंबंधाच्या बाबतीत पुढीलपैकी कोणती विधाने **खरी** आहेत ?

- (1) त्याचे मूल्य -1.00 ते 1.00 च्या दरम्यान असते
- (2) त्याचे मूल्य 0 ते 1.00 च्या दरम्यान असते
- (3) त्यामध्ये धनात्मक अभिनती असते
- (4) त्यामध्ये ऋणात्मक अभिनती असते

उचित संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) आणि (3) फक्त
- (B) (1) आणि (4) फक्त
- (C) (2) आणि (3) फक्त
- (D) (2) आणि (4) फक्त

71. खालीलपैकी कोणत्या चाचण्या प्रक्षेपणतंत्रात समाविष्ट होतात ?

- (1) टी.ए.टी.
- (2) केंट-रोझेनॉफची मुक्त साहचर्य चाचणी
- (3) एम.एम.पी.आय.
- (4) रोझेनविगची चित्रवैफल्य चाचणी

उचित संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) फक्त
- (B) (1) आणि (2) फक्त
- (C) (1), (2) आणि (3) फक्त
- (D) (1), (2) आणि (4) फक्त

72. Which of the following is a *correct* sequence in body's reaction to stress ?

- (A) Activation of pituitary, activation of adrenal, activation of hypothalamus, release of glucocorticoids
- (B) Activation of hypothalamus, activation of pituitary, activation of adrenal, release of glucocorticoids
- (C) Release of glucocorticoids, activation of hypothalamus, activation of adrenal, activation of pituitary
- (D) Activation of pituitary, release of glucocorticoids, activation of hypothalamus, activation of adrenal

72. शरीराच्या ताण-प्रतिक्रियेतील, अचूक प्रतिक्रियाक्रम, खालीलपैकी कोणता पर्याय दाखवतो ?

- (A) पिट्युटरी क्रियाप्रवर्तन, अॅड्रिनल क्रियाप्रवर्तन, हायपोथॅलामस क्रियाप्रवर्तन, ग्लुकोकॉर्टीक्वाईडची निर्मिती
- (B) हायपोथॅलामस क्रियाप्रवर्तन, पिट्युटरी क्रियाप्रवर्तन, अॅड्रिनल क्रियाप्रवर्तन, ग्लुकोकॉर्टीक्वाईडची निर्मिती
- (C) ग्लुकोकॉर्टीक्वाईडची निर्मिती, हायपोथॅलामस क्रियाप्रवर्तन, अॅड्रिनल क्रियाप्रवर्तन, पिट्युटरी क्रियाप्रवर्तन
- (D) पिट्युटरी क्रियाप्रवर्तन, ग्लुकोकॉर्टीक्वाईडची निर्मिती, हायपोथॅलामस क्रियाप्रवर्तन, अॅड्रिनल क्रियाप्रवर्तन

73. According to recent research, which of the following dimensions are correlated with creativity ?

- (1) Intelligence
- (2) Agreeableness
- (3) Openness to experience
- (4) Psychoticism

Choose the *correct* code :

Codes :

- (A) (1), (2) and (3) only
- (B) (1), (3) and (4) only
- (C) (2), (3) and (4) only
- (D) (1), (2) and (4) only

74. In the depth of processing theory of memory, which of the following represents an *accurate* increasing depth sequence ?

- (A) Semantic, physical, acoustic
- (B) Acoustic, semantic, physical
- (C) Encoding, Storage, retrieval
- (D) Physical, acoustic, semantic

73. सद्य संशोधनानुसार खालीलपैकी कोणते घटक सर्जनशीलतेशी सहसंबंधीत आहेत ?

- (1) बुद्धिमत्ता
- (2) अग्रीएबलनेस
- (3) आपेननेस टु एक्सपिरियन्स
- (4) सायकोटीसिझम

उचित संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1), (2) आणि (3) फक्त
- (B) (1), (3) आणि (4) फक्त
- (C) (2), (3) आणि (4) फक्त
- (D) (1), (2) आणि (4) फक्त

74. स्मृतीच्या प्रक्रियेखोली उपपत्तीनुसार खालीलपैकी कोणते घटक वाढतजाणाऱ्या खोलीक्रमाचे **अचूक** प्रतिनिधित्व करतात ?

- (A) अर्थपर, फिजिकल, ध्वनी
- (B) ध्वनी, अर्थपर, फिजिकल
- (C) संकेतन, साठवण, प्रत्यानयन
- (D) फिजिकल, ध्वनी, अर्थपर

75. Which of the following elements are essential for observational learning to occur ?

- (1) Attention
- (2) Positive reinforcement
- (3) Retention
- (4) Production

Choose the *correct* code :

Codes :

- (A) (1) only
- (B) (1), (3) and (4) only
- (C) (1), (2) and (3) only
- (D) (2) and (3) only

75. निरीक्षण अध्ययनासाठी खालीलपैकी कोणते घटक आवश्यक आहेत ?

- (1) अवधान
- (2) धनात्मक प्रबलन
- (3) धारणा
- (4) निर्मिती

उचित संकेतांक निवडा :

संकेतांक :

- (A) (1) फक्त
- (B) (1), (3) आणि (4) फक्त
- (C) (1), (2) आणि (3) फक्त
- (D) (2) आणि (3) फक्त

AUG - 13315/III

ROUGH WORK